

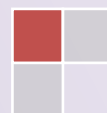
2023

*Збірник наукових статей за
матеріалами VIII Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
13 – 14 квітня 2023 р.**

Український державний університет науки і технологій
Кафедра управління фінансами,
облікової аналітики та моніторингу бізнесу
14.04.2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Український державний університет науки і технологій

Українська інженерно-педагогічна академія

Національний авіаційний університет

Львівський національний університет природокористування

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Полтавський державний аграрний університет

Збірник наукових статей

*за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

13-14 квітня 2023 р.

м. Дніпро

Лист ДНУ «ІМЗО» від 10.01.2023 №21/08-9

УДК 330.111.66:316.422

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (13 – 14 квітня 2023 р.). – Дніпро: ІПБТ УДУНТ, 2023. – 157 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (13-14 квітня 2023 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Божанова О.В., к.е.н., доцент, в.о. декана факультету економіки і менеджменту Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Акімова Т.В., к.е.н., доцент, т.в.о. завідувача кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Бобиль В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та психології Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та менеджменту Української інженерно-педагогічної академії, м. Харків

Ареф'єва О.В., д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки повітряного транспорту Національного авіаційного університету, м. Київ

Грицина О.В., к.е.н., доцент, завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни Львівської обл.

Пашкевич М.С., д.е.н., професор, завідувачка кафедри міжнародних відносин та аудиту НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро

Канцедал Н.А., к.е.н., доцент, завідувачка кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету, м. Полтава

Мушнікова С.А., д.е.н., доцент, професор кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Зелікман В.Д., к.т.н., доцент, професор кафедри управління фінансами, облікової аналітики та моніторингу бізнесу Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Український державний університет науки і технологій, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

<i>Аніщенко Л.О.</i> Використання сучасної теорії організації в соціально-економічному розвитку підприємства	7
<i>Бригіна С.І.</i> Перспективи розвитку готельно-ресторанної сфери в Україні	9
<i>Верховод І.С., Пилипенко К.А.</i> Соціальна сфера як основа соціального розвитку та повоєнного відновлення	12
<i>Грабчук О. М.</i> Теоретико-методологічні засади оцінки спрямованості розвитку соціально-економічних систем	14
<i>Диха М.В., Таранюк О.В.</i> Зовнішньоекономічна діяльність в умовах війни: окремі аспекти регулювання	15
<i>Ємець Є.В., Леонідов І.Л.</i> Європейська інтеграція національних виробників одиничних та дрібносерійних ливарних відливок: розширення експортних можливостей	18
<i>Ищук С.О., Созанський Л.Й.</i> Європейський досвід вибору напрямків смарт-спеціалізації (на прикладі Західнопоморського воєводства Польщі)	20
<i>Казьмір Л.П.</i> Теоретичні аспекти формування концептуальної моделі відновлення економіки України у повоєнний період	23
<i>Колодяжна Т.В., Левченко В.О.</i> Податки як інструмент сталого розвитку держави	25
<i>Федотова Т.А.</i> Сутність і проблематика визначення соціально-економічних систем.....	26
<i>Чобіток В.І., Слатьяникова А.І., Бурикін О.М.</i> Формування підходів до управління підприємством	29
<i>Шевяков О.В.</i> Психологічне забезпечення розвитку соціотехнічних систем діяльності фахівців в умовах трансформаційної економіки	31

СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

<i>Божанова О.В.</i> Чинники забезпечення економічної безпеки підприємств України	34
<i>Борщенко В.Ф., Кудрич І.О.</i> Науковий керівник: <i>Каличева Н.Є.</i> Розвиток підприємства: сучасні виклики та чинники забезпечення ефективності	35
<i>Вінниченко О.В.</i> Сутність фінансової стійкості банку, аналіз існуючих підходів	37
<i>Грицина О.В., Шолудько О.В., Кізяк Н.М.</i> Адаптація закордонного досвіду реформування пенсійних інститутів в Україні	39
<i>Давидов Є.О.</i> Науковий керівник: <i>проф. Оболенцева Л.В.</i> Управління економічною результативністю підприємств готельного-ресторанного бізнесу в умовах військового стану	41
<i>Зайцев Г., Заргарян Н.</i> Науковий керівник <i>Зайцева Л.О.</i> Управління фінансовою стійкістю підприємства	43
<i>Ігнашкіна Т.Б.</i> Порівняльний аналіз результатів оцінювання ринкової вартості підприємства різними методами	46
<i>Коледіна К.О.</i> Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства	49
<i>Крамаренко А.В.</i> Інструментарій оцінки ефективності управління персоналом в системі менеджменту підприємства	50
<i>Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б.</i> Соціальне підприємництво: сутність, переваги, напрямки підтримки	53
<i>Мушнікова С.А., Слатьяникова В.І.</i> Форми фінансування державно-приватного партнерства в Україні	56
<i>Орел А.М.</i> Економічна оптимізація логістичних систем транспортного комплексу	58

<i>Пилипенко К.А., Рунчева Н.В., Бритвенко А.С.</i> Ідентифікація логістичних та маркетингових витрат у бухгалтерському обліку	60
<i>Семенова Т.В., Гуро П.А.</i> Теоретичні аспекти оцінки ефективності переробки відходів	62
<i>Тохтамиш Т.О., Рейзлер Є.Д.</i> Сучасні тренди маркетингової діяльності	63
<i>Фрадинський О.А.</i> Надання взаємної адміністративної допомоги в митних справах у рамках угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	66

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ ТА ЇХ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

<i>Алексєєнко І.А.</i> Сучасні напрямки інноваційно-інвестиційного розвитку бізнесу в Україні..	69
<i>Беновська Л.Я.</i> Форми місцевих запозичень в Україні	71
<i>Waszkielewicz W., Dudek M.</i> Corporate information systems	73
<i>Грищенко Н.В.</i> Перспективи потенціалу інноваційно-інвестиційного розвитку транспортної системи України	75
<i>Жданова Л.Л., Видобра В.В.</i> Перетворені форми економічних відносин в інформаційному суспільстві	77
<i>Жданова Л.Л.</i> Ірраціональні та віртуальні форми економічних відносин в інформаційному суспільстві	80
<i>Завгородня О.О.</i> Бюджетно-податкові драйвери інноваційного капіталотворення	83
<i>Ляховська О.В.</i> Інноваційний розвиток держави в умовах війни: сучасні тенденції	86
<i>Македон В.В.</i> Стратегічне управління функціонуванням і розвитком регіональної соціально-економічної системи	88
<i>Мартінова О.В., Матусевич О.О.</i> Логістичне управління запасами в умовах воєнного стану	90
<i>Мироненко М.А., Король Р.М.</i> Результати SWOT-аналізу окремого підрозділу науково-дослідної установи в умовах воєнного стану	92
<i>Прохорова В.В., Ус Ю.В.</i> Актуальність антикризового фінансового управління промисловими підприємствами	94
<i>Прус Л.Р.</i> Формування механізму підтвердження походження товарів в рамках імплементації конвенції пан-євро-мед	96
<i>Редзюк Є.В.</i> Провідні ризики підприємницьких структур України у воєнний і поствоєнний періоди	99
<i>Ривак Н.О.</i> Важливість діджиталізації промислового виробництва в рамках індустрії 4.0 в контексті сучасних викликів	102
<i>Різник В.О.</i> Автоматизована обробка даних в бухгалтерському обліку: переваги та недоліки в контексті збільшення ефективності та зменшення ризиків у фінансовому управлінні	104
<i>Рябцев В.А.</i> Вплив керівників на збільшення ефективності управління змінами	106
<i>Сокол П.М., Гордійчук С.М.</i> Методи розробки та впровадження маркетингових стратегій в бізнес-процеси	108
<i>Усіченко І.В., Лисенко Т.І., Мироненко М.А.</i> Управління підприємствами України як еколого-економічними системами	110
<i>Хамініч С.Ю.</i> Ключові фактори успіху компанії в управлінні бізнес-процесами	112
<i>Щербак А.В.</i> Досвід регулювання роздрібною торгівлі у ЄС та його значення для України..	114

Список використаної літератури

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Мних Є.В., Брадул О.М. Обліково-аналітичне забезпечення в інформаційній системі управління корпораціями [Електронний ресурс]. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/menegment/2009_647/23.pdf.

*Семенова Т.В., к.е.н., доцент
доцент кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Бєня
Гуро П.А., магістрант
Український державний університет науки і технологій
semtv1@gmail.com*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРЕРОБКИ ВІДХОДІВ

Практичний досвід переробки відходів вказує на те, що не існує якогось одного універсального методу, який відповідав би сучасним вимогам економіки і ресурсозбереження. Конкретно для кожного регіону і населеного пункту метод переробки відходів обирається відповідно до місцевих умов. Економічні та методико-організаційні проблеми, пов'язані з переробкою відходів, досліджували багато зарубіжних і вітчизняних авторів. Дослідженням теоретико-методологічних та організаційно-методичних засад управління відходами, проблемами їх переробки та заходам підвищення еколого-економічної ефективності діяльності в сфері управління відходами займалися такі вітчизняні вчені як Б.М. Данилишин, І.С. Дулин, А.Ф. Денисенко, Н.Т. Гринів, Ю.В. Зима, О.П. Ігнатенко, О.Г. Кавиршин, А.М. Коваленко, В.С. Міщенко, О.В. Мороз, В.Г. Петрук, П.В. Писаренко, В.В. Скіра, І.С. Скороход, Ю.Ю. Туниця, Т.І. Шевченко, В.О. Юрескул. Серед відомих іноземних учених, які досліджували екологічні проблеми і сталий розвиток, можна назвати Г. Дейлі, Дж. Медоуза, Т. Панайоту, К. Гофмана, Д. Гросмана, Р. Мюррей, У. Портер, Р. Стьютвилл, Д. Фолц, М. Мерсер, Б. Вуд, К. Чилтон, Д. Лаві та інших.

Розвиток технічного прогресу поставив перед людством завдання створення ефективної системи управління відходами, яка відповідає сучасним потребам. Різноманітний характер і зростаюча кількість відходів у всіх сферах життєдіяльності висувають особливі вимоги до формування нових систем на національному та регіональному рівнях. Ця система повинна бути комплексною, тобто охоплювати всі аспекти процесу поводження з відходами: екологічні, соціальні, економічні, технологічні, нормативно-правові. Управління відходами повинно мати стратегічну спрямованість і будуватися на стратегічних засадах, тобто не тільки вирішувати поточні проблеми, але і пропонувати комплекс дій на перспективний період 10-15 років із наскрізного управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками у сфері обігу твердих відходів.

При виборі ефективних технологій збору, транспортування, знешкодження (видалення) та утилізації відходів враховуються дані про склад і властивості твердих відходів. При їх дослідженні визначається морфологічний і фракційний склади, середня щільність, вологість, хімічний склад і теплота згоряння, а також багато інших властивостей.

Тверді відходи класифікуються за місцем їх утворення на [1]:

- 1) побутові відходи житлових будівель (харчові відходи, кімнатної і дворової кошторисів, скло, шкіра, папір, гума, метал, предмети домашнього вжитку тощо);
- 2) відходи підприємств торгівлі (очищення овочів, солома, бадилля, відходи тваринного походження, папір, дерево, текстиль тощо);
- 3) відходи, які утворюються на міських територіях.

При виборі ефективних систем збору, транспортування та утилізації відходів необхідно враховувати дані про склад і властивості відходів. Переробка відходів та отримання вторинної сировини – це рішення не тільки екологічних проблем, але економія матеріально-технічних ресурсів (у вторинне використання втягується величезна кількість утилізованого сировини).

Аналіз досвіду зарубіжних країн у сфері поводження з відходами [2] дозволив виділити п'ять

типів систем управління відходами:

1) функціональна (муніципалітети відповідають за організацію збирання, сортування та утилізацію відходів, але підприємства-виробники зобов'язані повністю відшкодувати витрати на ці роботи (Бельгія, Люксембург, Чехія, Польща));

2) директивна (промисловий сектор відповідає за збирання, сортування, рециклінг та відновлення відходів і сплачує вартість виконання цих робіт (Німеччина, Австрія));

3) регульовальна (муніципалітети організують і оплачують збирання та сортування відходів, а також отримують прибуток від продажу вторинних матеріалів; промисловий сектор організовує та фінансує рециклінг (Велика Британія, Нідерланди, Норвегія));

4) спонукальна (держава встановлює екологічні податки, органи місцевої влади фінансують витрати на збирання та рециклінг відходів (Данія));

5) забезпечувальна (муніципалітети відповідають за збирання, сортування, а їх витрати частково сплачує промисловий сектор, який займається рециклінгом відходів (Франція, Швеція)).

Дослідження аналітичної роботи на сміттєпереробних підприємствах показало, що економічний аналіз економіко-екологічної ефективності переробки відходів в умовах переходу до сталого розвитку на принципах екологічної безпеки та вторинного ресурсоспоживання має багато недоліків, є складним та громіздким. Враховуючи вищенаведене, актуальною проблемою вдосконалення обліково-аналітичного, інформаційного та організаційного забезпечення управління на сміттєпереробних підприємствах є обґрунтування теоретико-методичних та організаційно-практичних засад аналізу динаміки та еколого-економічної ефективності переробки відходів як основного показника переробки відходів.

Список використаної літератури

1...Сутність відходів та їх класифікація [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2014/may/issue-43/article-65714.html> (дата звернення: 07.04.2023).

2...Міщенко В.С., Маковецька Ю.М. Шляхи підвищення потенціалу використання вторинних ресурсів. 2009. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/5894/04-Mischenko.pdf?sequence=1> (дата звернення: 07.04.2023).

*Тохтамиш Т.О., к.е.н., доцент
доцент кафедри економіки та маркетингу,
Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
tunehka10@gmail.com
Рейзлер Є.Д., студентка
Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова*

СУЧАСНІ ТРЕНДИ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В діяльності будь-якого вітчизняного підприємства постійно відбуваються зміни: розуміння впливу об'єктивних ринкових законів, оперативне реагування на зміни, що відбуваються в зовнішньому середовищі, розробка пропозицій підвищення конкурентоспроможності продукції тощо. Ці зміни диктують необхідність корегування поточної ситуації на підприємстві, а також пошуку нових шляхів виходу підприємства на нові ринки збуту або підтримки існуючих позицій. Все це підвищує роль маркетингу в цілому та актуалізує завдання розробки ефективних маркетингових стратегій зокрема.

Ефективність реалізації маркетингової стратегії має безпосередній вплив на безпеку підприємства. Так, механізм, який спрямований на забезпечення маркетингової стратегії, у вигляді складової безпеки компанії складає собою певну сукупність усіх можливих правових, мотиваційних, управлінських методів гармонізації інтересів підприємства із безпосередніми інтересами посередників та цільової аудиторії ринку. Крім цього, розробка маркетингової стратегії може слугувати своєрідним захистом від неефективної або неправильно обраної моделі розвитку